Buzağının Boynuzu

Tabii ki bütün buzağılar boynuzsuz doğar. Bir süre sonra boynuz çıkar. Ama; bazı ırklar boynuzsuzdur. Boynuzsuz (Polled) ırklar olarak Angus, Red Angus, Red Poll, Galloway, Belted Galloway, American White Park, British White, Amerifax, Jamaica Black, Jamaica Red, Murray Grey, Brangus, Red Brangus ve Senepol ırklarını sayabiliriz.

Bazı sığır ırkları ise aslen boynuzlu olmakla birlikte boynuzsuz soyları da keşfedilmiştir. Aslen boynuzlu olup, boynuzsuzluk genleri de bulunan sığır ırkları (Scurred) arasında Hereford, Simmental, Limousin, Shorthorn, Gelbvieh, Braunvieh, Tarentaise, Holstein, Brown Swiss ve Jersey ırklarını saymak mümkündür.

Kesinlikle boynuzlu olduğunu bildiğimiz Holstein ırkında bile boynuzsuz soylar olduğu keşfedilmiştir.

Boynuzlu ırkların buzağılarında boynuz köreltme işlemi yapılması giderek yaygın bir hale gelmektedir. Bazı işletmeler hem erkek, hem dişi buzağılarında boynuz köreltme yaparken, bazıları ise sadece dişi buzağılarda boynuzları köreltmektedir.

Dünya'da boynuzsuzlaştırma yaygın bir uygulamadır. Boynuzsuzlaştırma ile hayvanların birbirine verdikleri ve bakıcılara verebilecekleri hasarlar önlenmiş olur.

Boynuzlu sığırların insanlara verdikleri zarar dışında, birbirlerine verdikleri zarar da büyük boyutlardadır. Örneğin; Avustralya'da karkas kalitesindeki zararlar, zedelenme, berelenme yüzünden yapılan trimming işlemi yüzünden ortaya çıkan kayıplar yılda 20 milyon Dolar olarak hesap edilmiştir. Besi yerinde, besi yerinden kesim yerine nakledilirken ve kesime giderken olan boynuz darbeleri karkas kalitesini bozar, kan oturması olan bölgeler **"trimming**" denilen kesip atma işlemine tabi tutulur. Bu şekilde kayıplar ortaya çıkar.

Benzeri şekilde, boynuz yüzünden hasarlar deri kalitesini de kötü yönde etkiler. Hem süt, hem de et üreten işletmeler çiftliklerinde boynuzsuz hayvanların bulunmasını isteyerek, boynuz köreltme yaparlar.

Boynuz köreltme, boynuz çıkmadan önce boynuz tomurcuğunun ve boynuzu yapacak olan hücrelerin imha edilmesidir. Diğer işlem ise; boynuz kesme, boynuz çıkarma işlemidir.

Bunlar boynuz çıktıktan sonra uygulanan, geç dönem işlemleri olup, daha acılı, daha kanlı uygulamalardır.

Boynuz köreltme, boynuz kesme ve boynuz çıkartma işlemlerinin tümü stres kaynağıdır. En az hasar, en az kanama, en az acı ile yapılan işlemi tercih etmek gerekir. Bunun için buzağı 2-5 günlükken boynuz köreltme yapılması önerilir. Buzağı bir haftalık olmadan önce, boynuzun çıkacağı yerdeki tomurcuğun etrafı tıraş edilir. Kostik çubuğu veya kostik macun ile boynuz yapıcı hücreler köreltilir. Boynuzsuzlaştırma işlemlerinden diğerleri elektrikli koter ile yakma, sıcak çubuk ile yakma, giyotin tarzında bir aletle kesme, tel ile kesme, tüp veya kaşık şeklinde bir aletle boynuzu çıkartma olarak sayılabilir. Bunlar eziyet verici oldukları için, boynuz köreltmenin ilk hafta içinde yapılması, daha sonraya bırakılmaması tavsiye edilir.

Ancak; gecikilmiş ve boynuz çıkmış ise; hafifçe uyuşturma, lokal anestezi, ağrı kesici, kan durdurucu, sinek kaçırıcı kullanmak gerekecektir. Boynuz çıkıp büyüdükten sonra yapılan uygulamalar hayvan refahı yönünden de hoş karşılanmaz. Eğer boynuzlu ırklarla çalışılıyorsa, mümkün olduğunca erken zamanda **“boynuz köreltme**” yapmak yerinde olur.